

**TÜRKİYE
BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Madde Bağımlılığı

Sunum İçeriği

- Bağımlılık Nedir?
- Madde Bağımlılığı Nedir?
- Bağımlılıkla İlgili Genel Bilgiler
- Bağımlı Kişi Nasıl Davranır?
- Çok Boyutlu Bir Sorun
- Kişi Ne Zaman Bağımlı Sayılır
- Gençler Bağımlılık Yapan Maddeleri Neden Deniyorlar
- Beyin ve Bağımlılık
- Bağımlılık Yapıcı Maddeler
- Madde Kullanım Belirtileri
- Bağımlılık Yapıcı Maddelerle İlgili Doğru Zannedilen Yanlışlar
- Bağımlılıktan Korunmada Yaşam Becerileri
- Hukuki Boyut

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılık Nedir?

Bağımlılık, kişinin bir şeye aşırı bağlanması ve bu durumdan zarar görmesine rağmen söz konusu madde veya davranışı terk edememesidir.

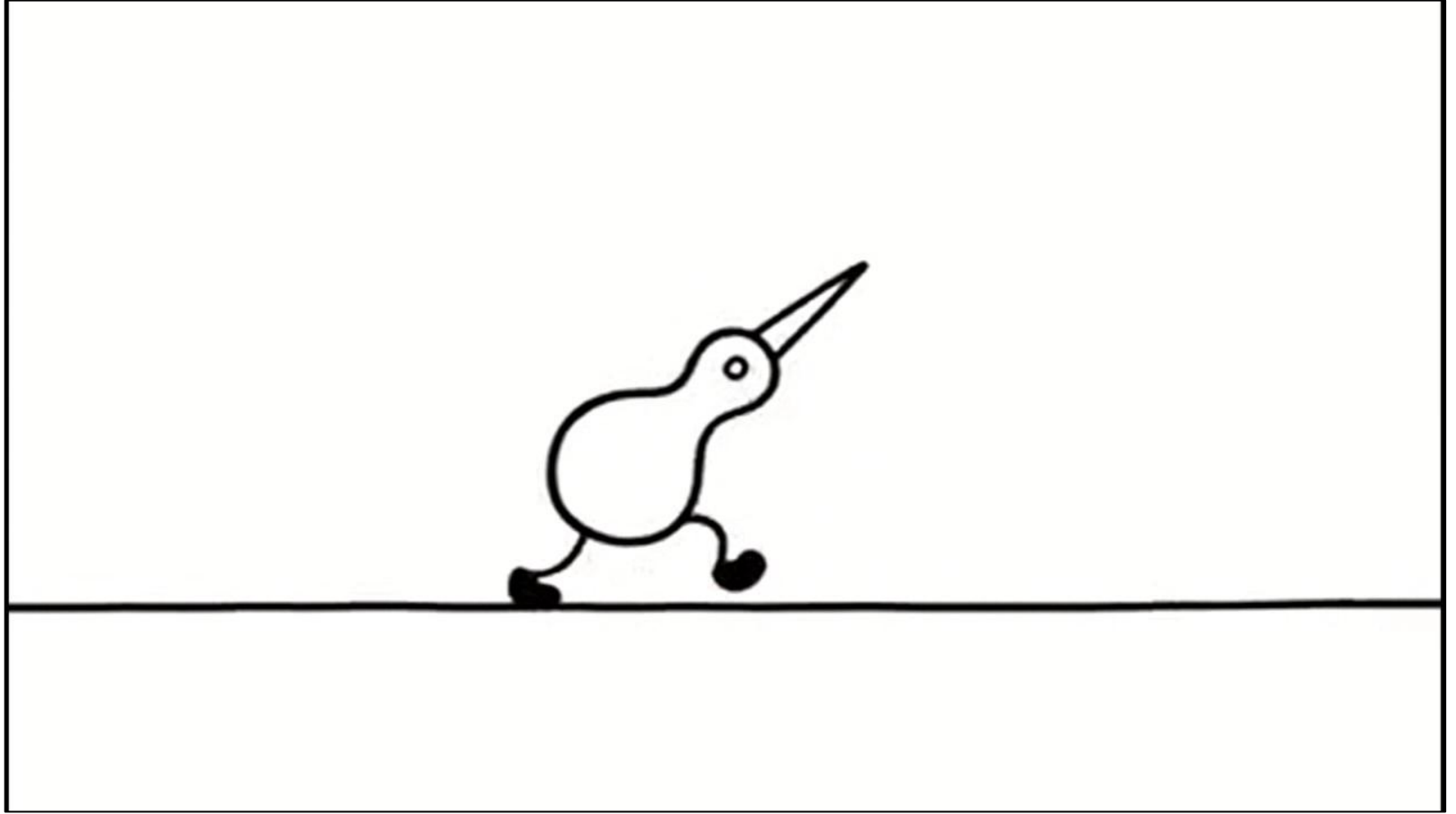
Bağımlı kişi, kullandığı madde veya gerçekleştirdiği eylem üzerinde kontrolünü zamanla kaybeder.

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Bağımlılık Nedir?

C YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Madde Bağımlılığı Nedir?

- Vücudun bir ya da birden çok işlevini olumsuz yönde etkileyen maddelerin kullanılması
- Bundan dolayı zarar görülmesi
- Buna rağmen maddelerin kullanımının bırakılmaması

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Bağımlılıkla İlgili Genel Bilgiler

- Kişinin beden ve ruh sağlığını, aile, iş ve sosyal yaşantısını etkileyecek düzeyde alkol-madde kullanması ve alkol-madde kullanımını durduramaması ile giden bir hastalıktır.
- Kişi her durum ve koşulda maddeyi almak için engellenemeyen bir arzu ve istek duyar. (Craving)
- Madde kullanımına ara verdiğinde yoksunluk belirtileri yaşar. Zamanla madde kullanımını ve dozunu arttırır. (Tolerans)
- Zamanının büyük bir dilimini madde arayarak geçirir.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılıkla İlgili Genel Bilgiler

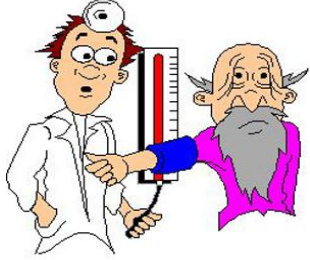
- Bağımlılık tekrarlarla seyreden bir hastalıktır. (Relaps)
Kişi madde kullanımını bırakır, yeniden başlar ve bu döngü tekrarlar.
- Herkes bağımlı olabilir.
- Bağımlılık ömür boyu süren bir beyin hastalığıdır.
- Kişi istemese bile beyin maddeyi ister.
- Sadece bir irade meselesi değildir.

Bağımlılık Tekrarlayan Bir Hastalıktır

Tansiyon Hastası

Tuz

+

=

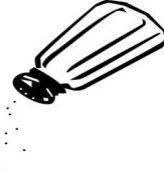
Yüksek Tansiyon

Tansiyon Hastası

Tuzsuz diyet

+

=

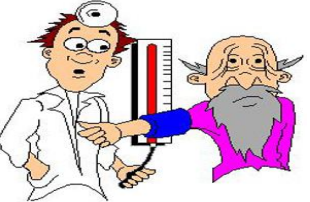
X

Normal Tansiyon

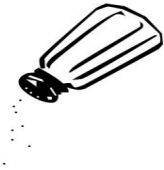
5 YIL BÖYLE DEVAM ETTİKTEN SONRA...

Tansiyon Hastası

Tuz

+

=

Yüksek Tansiyon

**ÇÜNKÜ SİSTEM ARTIK BİR KERE
BOZULMUŞTUR...**

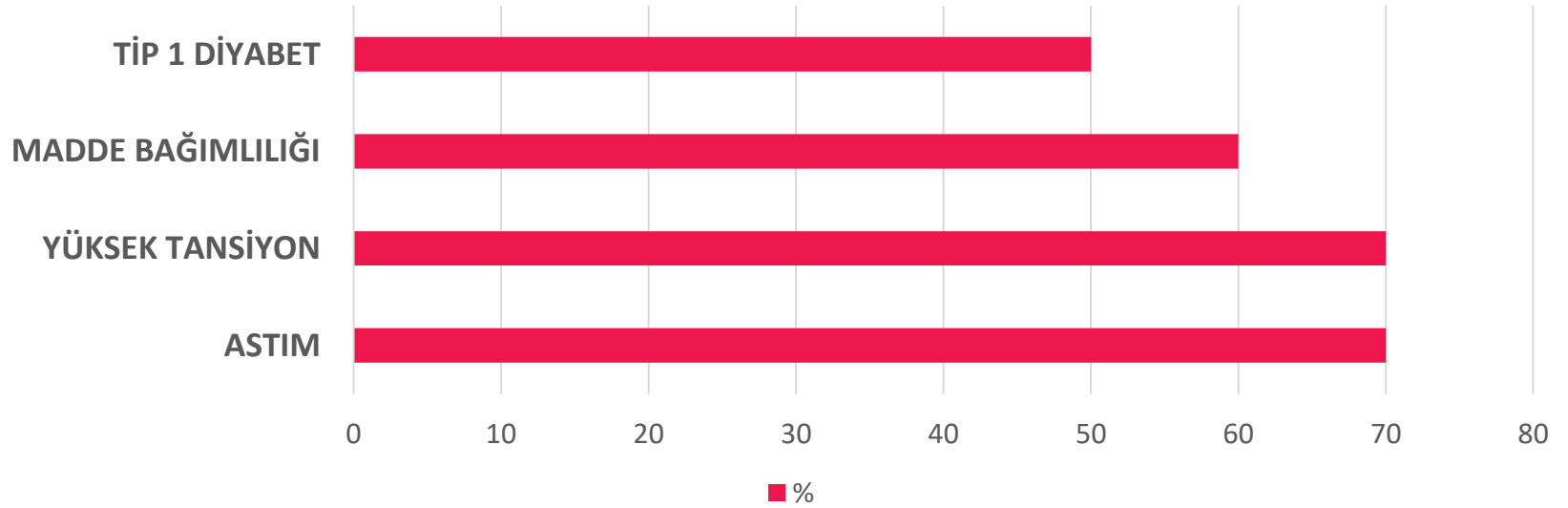
YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Bağımlılık Tekrarlayan Bir Hastalıktır

Tekrarlama Yüzdesi

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlı Kişi Nasıl Davranır?

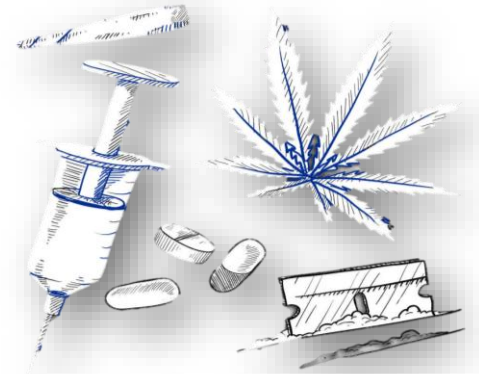
- Zamanla madde kullanımını ve dozunu arttırır.
- Madde kullanımına ara verdiğinde yoksunluk belirtileri yaşar.
- Tasarladığından daha fazla miktarda madde kullanır.
- Sosyal, mesleki, ailesel aktivitelerini aksatır.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

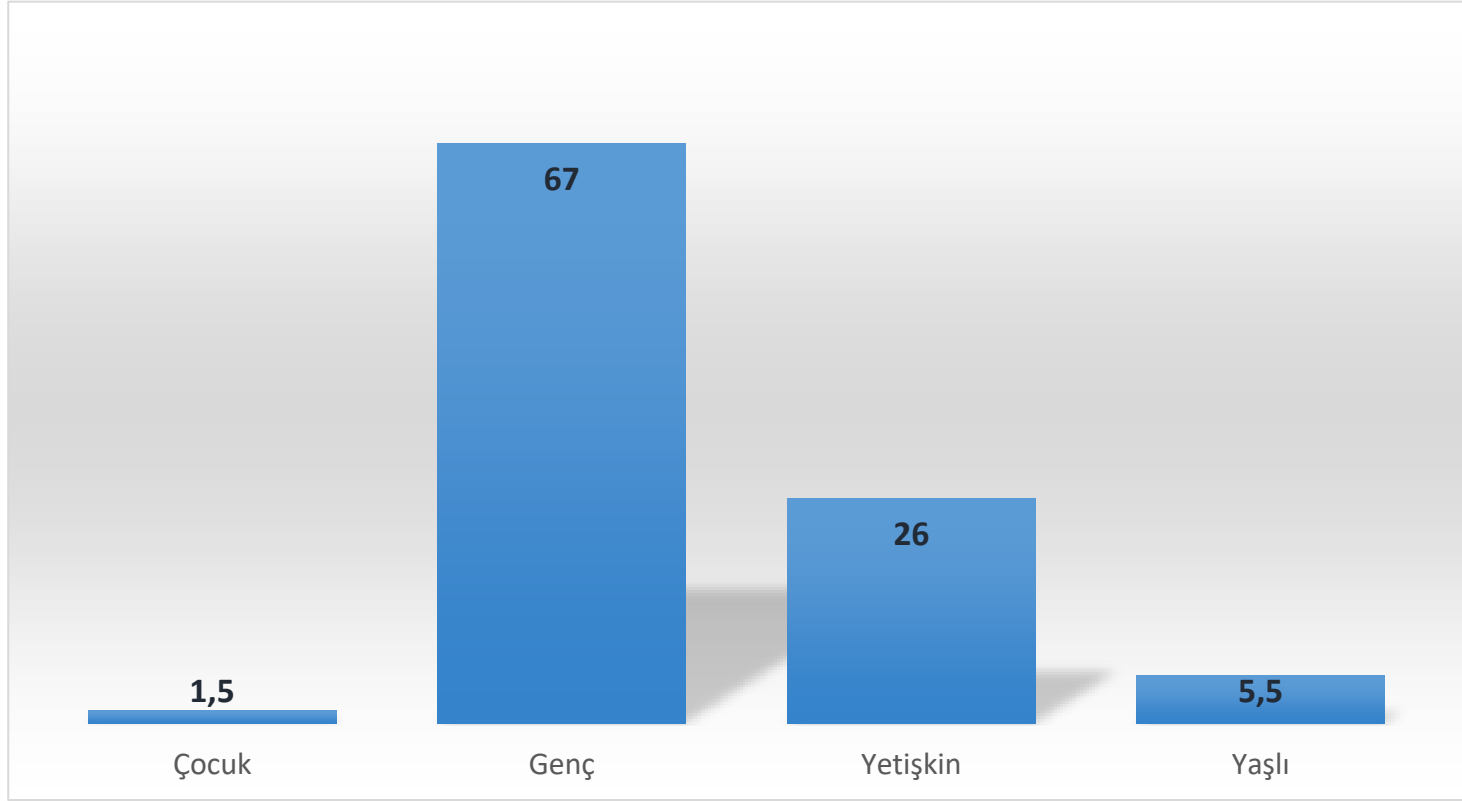
Çok Boyutlu Bir Sorun

- **Bir Sağlık Sorunudur:** Bağımlılık bir beyin hastalığıdır. Ruhsal hastalıklar, hepatit B, C, HIV benzeri bulaşıcı hastalıklar, kalp hastalığı ve daha birçok hastalık dâhil olmak üzere çeşitli sağlık sorunları ile bağlantılıdır.
- **Bir Sosyal Sorundur:** Evsizlik, suç ve şiddet ile bağlantılıdır.
- **Bir Ekonomik Sorundur:** Sağlık hizmetleri, verimlilik kaybı, kazalar gibi sonuçlar nedeniyle birey ve topluma ciddi maliyetler çıkarır.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılık Bir Gençlik Sorunudur

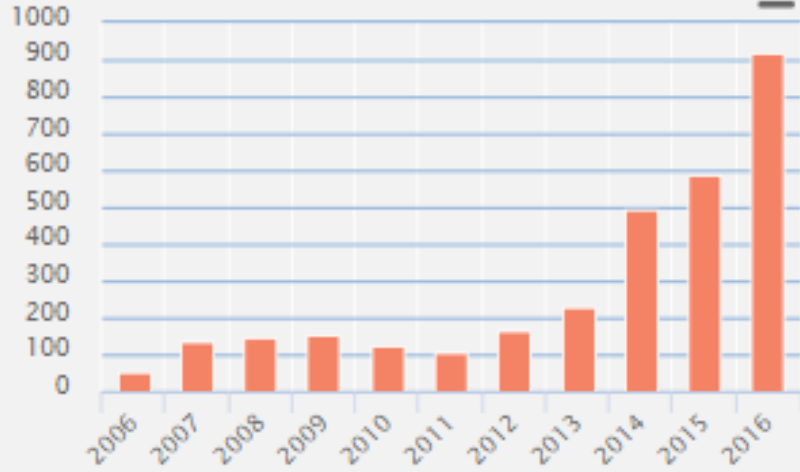

YEŞİLAY

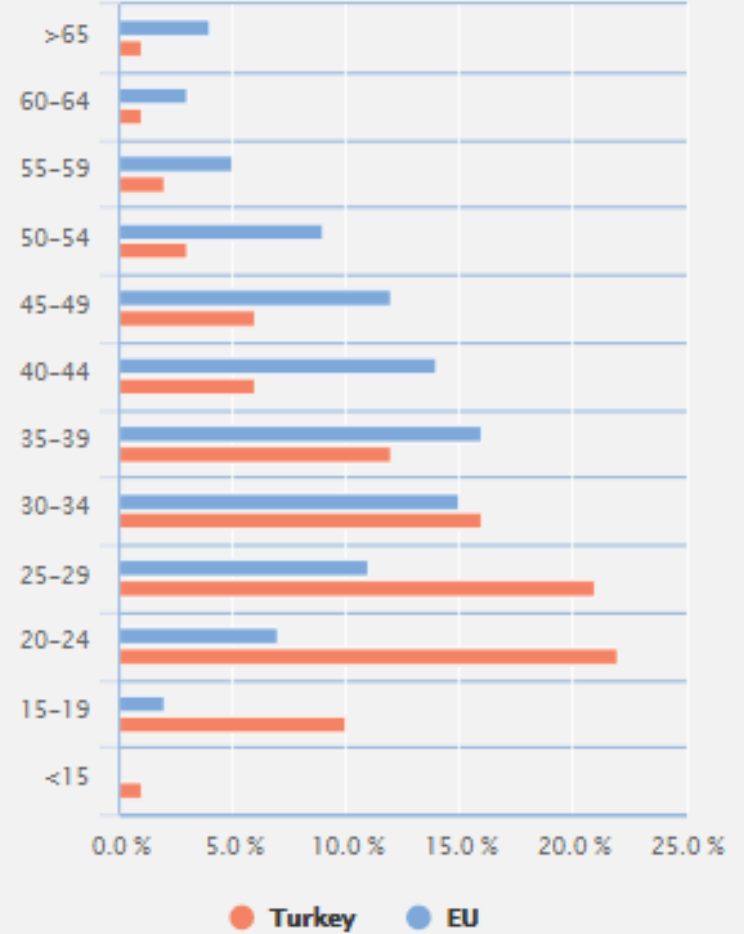
**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

(Türkiye EMCDDA raporu)

Madde kullanımına bağlı ölümler

Ölümlerin yaş dağılımı, 2016

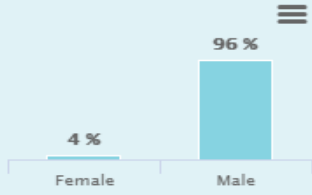

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Türkiye EMCDDA Raporu

Characteristics and trends of drug users entering specialised drug treatment in Turkey

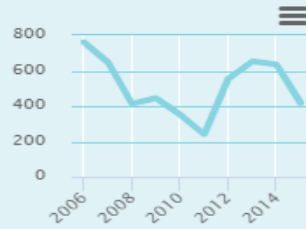
Cannabis users entering treatment

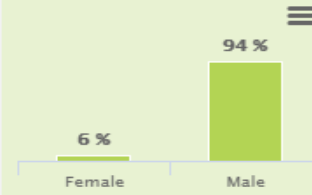
All entrants **653**
First-time entrants **416**

Mean age at first use **17.7**

Mean age at first treatment entry **25.6**

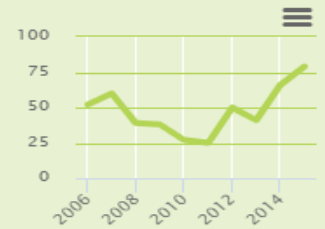
Cocaine users entering treatment

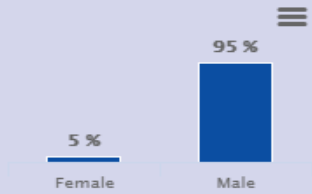
All entrants **198**
First-time entrants **79**

Mean age at first use **26.3**

Mean age at first treatment entry **30.2**

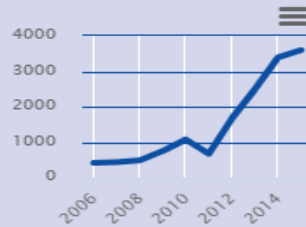
Heroin users entering treatment

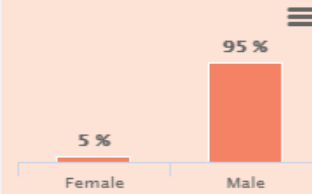
All entrants **7998**
First-time entrants **3599**

Mean age at first use **21**

Mean age at first treatment entry **24.5**

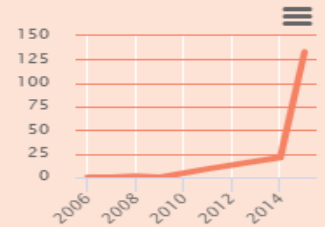
Amphetamines users entering treatment

All entrants **196**
First-time entrants **133**

Mean age at first use **23.6**

Mean age at first treatment entry **25.2**

NB: Year of data 2016. Data is for first-time entrants, except for gender which is for all treatment entrants.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kişi Ne Zaman Bağımlı Sayılır?-1

Ruhsal Hastalıkların Tanı Kitabı DSM-5'e göre bir yıl içinde aşağıdakilerden en az ikisi kendini göstermeli, klinik ağıdan belirgin bir sıkıntıya ve işlevsellikte düşmeye yol açmalıdır:

1. İstendiğinden daha büyük ölçüde veya uzun süreli kullanım
2. Maddeyi bırakmak veya kontrol altında tutmak için istek veya sonuç vermeyen çabalar
3. Maddeyi elde etmek, kullanmak veya etkilerinden kurtulmak için gerekli etkinliklere çok zaman ayırma
4. Madde kullanımı için çok büyük bir istek duyma veya kendini zorlanmış hissetme
5. Tekrar eden kullanım sonucu sorumluluklarını yerine getirememe (işte, okulda, evde)

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kişi Ne Zaman Bağımlı Sayılır?-1

6. Olumsuz etkilerine rağmen kullanıma devam etme (toplumsal ve kişiler arası sorunlar)
7. Kullanımdan dolayı g¼nl¼k etkinliklerin bırakılması veya azaltılması (iş, eğence vb.)
8. Tehlikeli olabilecek durumlarda dahi kullanmaya devam etme
9. Olumsuz bedensel veya ruhsal etkilerinin bilinmesine rağmen kullanmayı s¼rd¼rme
10. Maddeye tolerans gelişmiş olması
  - İstenen etkinin ortaya çıkması için artan madde gereksinimi
  - Aynı miktarda maddenin s¼rekli kullanımı sonucu etkisinin azalması durumu
11. Yoksunluk belirtileri (Bulantı, uykusuzluk, kusma, sinirlilik, bunaltı, huzursuzluk, saldırganlık, ishal, terleme, titreme, kas sızıları, ateş vb.). Her madde yoksunluk belirtisi g¼stermez.

T¼RKİYE BAĞIMLILIKLA
M¼CADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Gençler Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Neden Deniyorlar?

1. Bireysel Faktörler
2. Akran Faktörü
3. Aile Faktörü
4. Okul Faktörü
5. Çevresel Faktörler

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

1. Bireysel Faktörler

- Ergenlik dönemi ve adaptasyon süreci
- Merak
- Farklı görünme çabası
- Sorunlardan uzaklaşma çabası
- Yaşam becerileriyle ilgili sorunlar
- Agresiflik, depresif ruh hâli, çekingenlik veya dürtüsellik, dikkat eksikliği

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

2. Akran Faktörü

- Anormal davranışlara yönelmede akran faktörü önemlidir.
- Başlama, temin etme, devam ettirme vb. hususlarda akran faktörü önemli işlev görür.
- Arkadaş grubunda madde kullanımına olumlu bakış bu türden davranışlara yönelimi kolaylaştırır.

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

3. Aile Faktörü

- Çocuk ve ebeveyn arasında güçlü bağların olmaması
- Aile kontrolünün yetersizliği
- Ailede madde kullanımının varlığı
- Çocuğa uygun sınırlar oluşturmamak
- Çocuğa yönelik ihmal ve istismar

YESİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

4. Okul Faktörü

- Okul bağı ve okula bakış açısı zayıf, olumsuz sınıf içi davranışlar
- Okuldan kaçma davranışının artması
- Okul yönetiminin kullananlardan oluşan ağları engelleyememesi
- Disiplin sorunlarına yönelik tedbir alınmaması

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

5. Çevresel Faktörler

- Toplumsal olarak maddeler, bağımlılık ve bağımlıya bakış
- Yasalar ve uygulanabilirlik
- Ulaşılabilirliğin kolay olduğunun algılanması
- Yerel yönetimler ve yatırım eksiklikleri
- Yoksulluk ve işsizlik

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Beyin ve Bağımlılık

- Ergenlik döneminde, beyin gelimi sürmektedir ve her alanı henüz işlevsel değildir. Bu sebeple bağımlılık yapıcı maddelerin gelişmekte olan beyne verdiği zararlar kısa süreli değil, kalıcı olabilir.
- Madde kullanıldıktan sonra kişi rahat konuşup ölçüsüzce davranabilir. Kullanmaya devam ettikçe konsantrasyon becerileri azalır, kişinin doğru kararlar alması, duygularını ve dürtülerini kontrol etmesi zorlaşır.

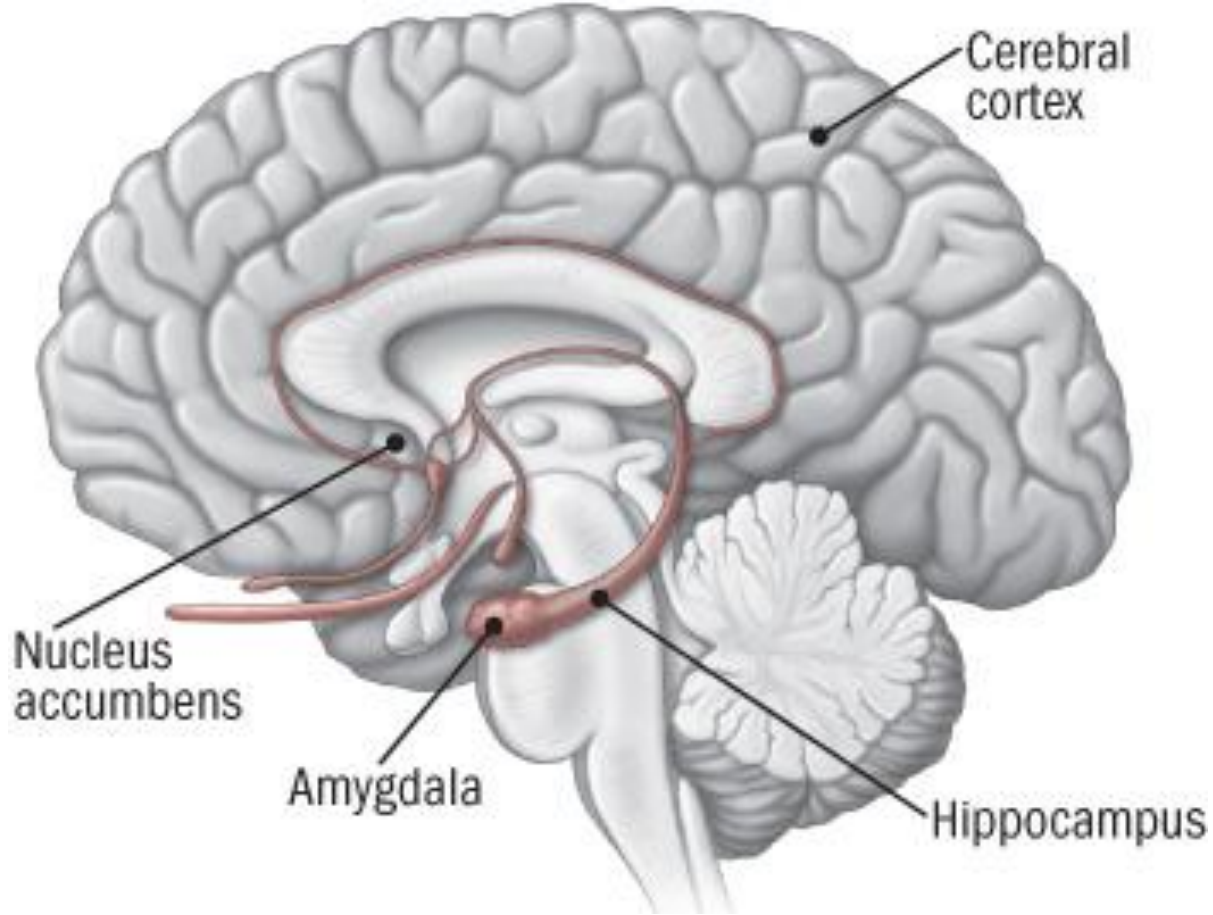

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

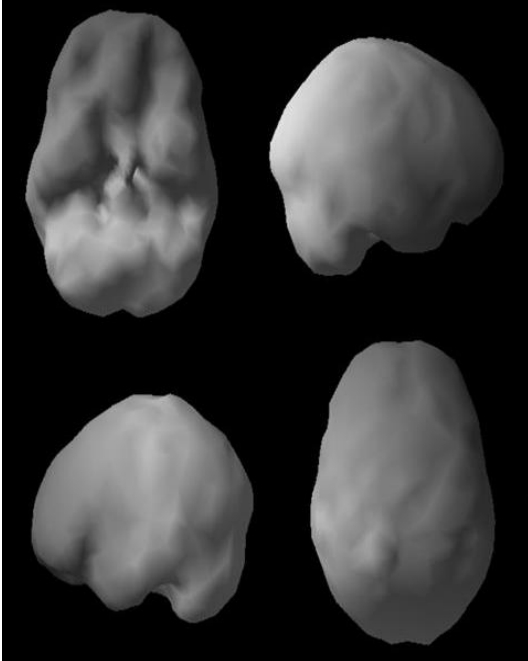
Beyin ve Madde Bağımlılığı

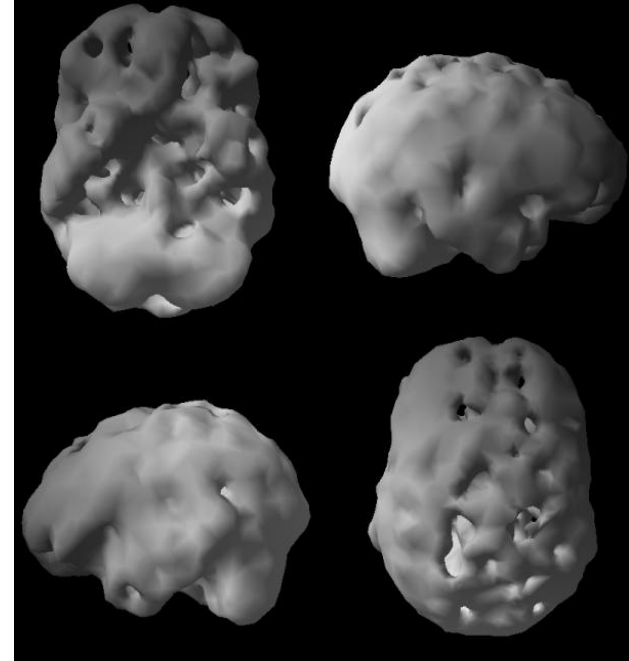
Beyin ve Madde Bağımlılığı

Bağımlılık bir beyin hastalığıdır.

Sağlıklı beyin

Uyuşturucunun tahrip ettiği beyin

Unchain your brain, Amen, D and Smith D; 2010, Mindworks Press.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılık Yapıcı Maddeler Nelerdir?

- Sigara
- Alkol
- Yatıştırıcı etkisi olan uyuşturucular: Afyon, Morfin, Eroin, Metadon, Kodein
- Uyarıcı maddeler: Kokain, Amfetamin, Ecstasy, Metamfetamin, Captagon
- Halusinojen maddeler: Esrar, LSD, Sihirli mantarlar, Herbal spices, (SK-Bonzai)
- Reçete ile alınması gerektiği hâlde doktor kontrolü dışında kullanılan ilaçlar
- Bazı yapıştırıcılar, tiner ve çakmak gazı gibi uçucu maddeler

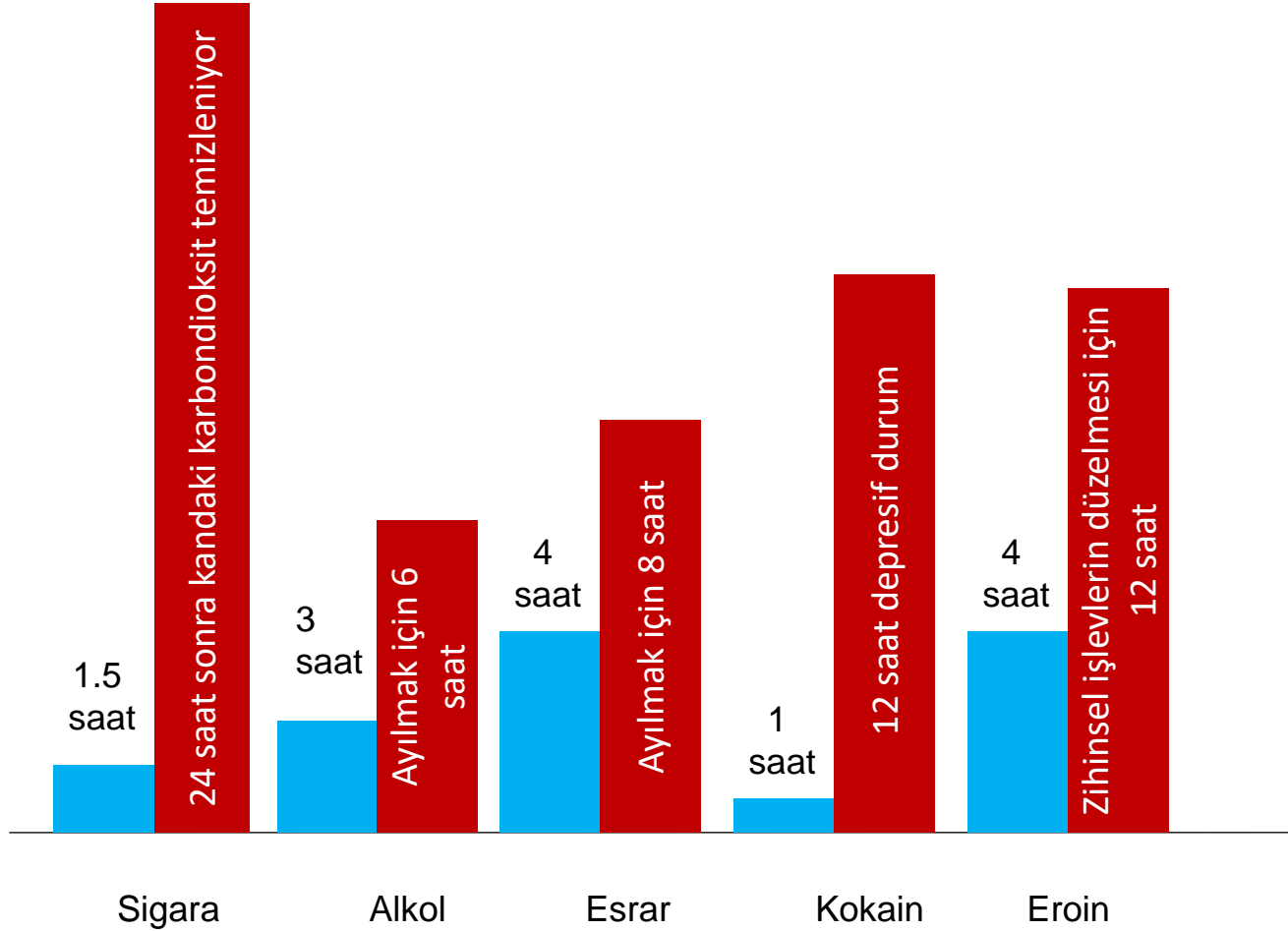

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

MADDE ADI	GÖRÜNÜŞ BİÇİMİ	VERİLEN İSİMLER	KULLANIM BİÇİMİ
Esrar	Kahverengi, pislenmiş kalıplar	Joint, Marijuana, ot	Sigara biçiminde
Eroin	Açık kahverengi toz	Toz, beyaz, eyç (H) peynir	Burun yolu, sigara ile (koreks) buharı çekilerek (kaydırma), damardan
Kokain	Beyaz renkli toz	Kok, buz	Genellikle buruna çekilir
Ekstazi	Beyaz, kahverengi, pembe sarı tabletler ya da kapsuller (Üstünde kuş ya da fil resmi olabilir.)	Beyaz kumrular	Hap
Uçucu Madde	Tiner, Bali ve yapıştırıcılar çakmak gazı, kuru temizlemede kullanılan maddeler	Benzin, yazı hatalarını silmekte kullanılan maddeler (Tipp-ex)	Torba içine konulup, burun yolu ile çekilerek

Maddelerin Etki Süreleri

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

1. Kişisel görünüm
2. Sağlıkla ilgili gözlenebilecek durumlar
3. Kişisel alışkanlıklar ya da eylemler
4. Davranışsal durumla ilgili gözlenebilecek değişimler
5. Okulla ilgili gözlenebilecek durumlar
6. Ev yaşamı ve sosyal çevresi ile ilgili durumlar

TÜRKİYE BAğIMLILIKLA
MÜCADELE
EğİTİM PROGRAMI

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

1. Kişisel görünüm

- Dağınık bir görünüm ve yetersiz kişisel bakım
- Temizliğe özen göstermeme ve dikkat etmeme
- Kırmızı ya da kızarmış yanaklar, gözler ve yüz
- Parmaklarda ya da dudaklarda is ya da yanıklar (eklemlerden aşağıya yanma)
- Kol ya da bacaklarında çeşitli izlerin varlığı (ya da bu izleri gizlemek için sıcak havada bile uzun kollu kıyafetlerle dolaşma)

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

2. Sağlıkla ilgili gözlenebilecek durumlar

- Burun kanaması ve burun-ağız içerisinde hastalık dışı yaralar
- Soğuk algınlığı ve alerjiye bağlı olmayan burun akıntısı
- Nedensiz olarak sık hastalanma durumu
- Mide bulantısı ve kusmalar
- Aşırı uyku hali ya da uykusuzluk

YESİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

3. Kişisel alışkanlıklar ve eylemler

- Giysilerde ya da nefesinde sigara kokusu ya da alışılmamış kokuların varlığı
- Ailenin kontrolü dışında sıklıkla eve geç gelme ve evden erken çıkma
- Nakit parayı hızlı bir şekilde tüketme davranışı
- Aile bireyleri ve arkadaşlar arası ilişkilerde olumsuz süreçli değişimler
- Duygusal durumda değişiklikler ve duygusal istikrarsızlıklar
- Genellikle içine kapanık, sessiz, çekingen, yorgun gözükme ve uyuşuk yapıya sahip olma

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

4. Davranışsal Değişimler

- Aile bireyleri ve arkadaşlar arası ilişkilerde olumsuz sũreçli değişimler
- Duygusal durumda değişiklikler ve duygusal istikrarsızlıklar (anlamsız gülme-ağlama)
- Gürültũlü, kötü davranışlar
- Koordinasyon bozuklukları gibi dengede kalamama, tũkezleme davranışları
- Genellikle içine kapanık, sessiz, çekingen, yorgun gũzũkme ve uyuşuk tutumlar.

TÜRKİYE BAĞİMLİLİKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

5. Okulla İlgili Durumlar

- Okuldan nedensiz olarak sıklıkla kaçma davranışı
- Ders dışı etkinliklere, sosyal ve kültürel aktivitelere karşı ilgisiz kalma
- Okul ile ilgili sorumluluklarını yerine getirememe
- Ders notlarında beklenmeyen ani düşüş

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Kişinin Madde Kullandığı Nasıl Anlaşılabilir?

6. Ev Yaşamı ve Sosyal evreyle İlgili Durumlar

- Evde bulunan ecza dolabındaki ya da aile bireylerinin kullandığı ilaçların hızlı bir şekilde azalması
- Evde bulunan, aile büyüklerine ait olan sigara paketinin hızlı bir şekilde tüklenmesi
- Evde vitrinde süs olarak duran alkol şişelerinin kapaklarının açılmış olması ya da kullanılması
- Evde bulunan değerli eşyaların kaybolması ve çevresinden sürekli borç isteme

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Madde Kullanımından Şüphelenildiğinde

- Sakin olun
- Gençle ve sosyal çevresiyle doğru bir iletişim kurun
- Kendinizi hazır hissettiğinizde ve korkutmadan konuşun
- Gizliliğine önem verin
- Seçenekler sunun
- Profesyonel yardım alın

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

Madde Kullanımından Şüphelenildiğinde

- Suçlamaktan ve yargılamaktan kaçının
- İletişim kurmaktan vazgeçmeyin, pes etmeyin
- Yanında olduğunuzu ve destek alma noktasında yardımcı olabileceğinizi hissettirin
- Tehdit etmeyin
- Bir uzmandan destek alınması gerektiğini vurgulayın
- Sakin ve sabırlı tutumu sürdürün

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Unutmayın...

- Eğer kişi tedavi olmayı kendisi istemiyorsa kimse ona zorla bıraktırmayı başaramaz
- Kişi maddeyi bıraktığı zaman alışkanlıklarını ve yaşadığı ortamı değiştirmek zorunda kalabilecektir. Kişinin tüm bunlara hazırlıklı olması gerekmektedir
- Tedavi sonrası kişinin doğru bir sosyal çevre oluşturması, aile ilişkilerini daha verimli şekilde yaşaması ve yaşamının her karesini doğru etkinliklerle doldurması temiz kalma davranışının devamlılığını olumlu yönde etkileyecektir

TÜRKİYE BAğIMLILIKLA
MÜCADELE
EğİTİM PROGRAMI

Bağımlılık Yapıcı Maddelerle İlgili Doğru Zannedilen Yanlışlar

- Benim iradem güçlüdür, ben bağımlı olmam.
- Ben kendimi kontrol edebilirim.
- Madde kullanımı arkadaşlık ilişkilerini arttırır.
- Bağımlılık yapıcı madde kullanmak insanın sosyal çevresinin genişlemesine yardımcı olur.
- Herkes kullanıyor, bir şey olmuyor.
- Bağımlılığın tedavisi yoktur.

Bağımlılık Yapıcı Maddelerle İlgili Doğru Zannedilen Yanlışlar

- Bir kere kullanmaktan bir şey çıkmaz.
- Ara sıra kullanmakla bir şey olmaz.
- Sadece zayıf insanlar bağımlı olur.
- Madde, sadece kullanan kişiye zarar verir.
- Ottur, zararı yoktur. Bu nedenle bağımlılık da yapmaz.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılık Yapıcı Maddelerle İlgili Bilinmesi Gerekenler

Madde Kullanımında İlk Teklifi Kim Yapar?

Bir arkadaş.

Madde Kullanımı İlk Defa Nerede Teklif Edilir?

Çoğunlukla yetişkin kontrolünden uzak, eğlenmek için gidilen ortamlarda veya insanların kendilerini güvende hissettikleri, kişinin kendisinin veya arkadaşlarının evi gibi ortamlarda teklif edilir.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Bağımlılıktan Korunmada Yaşam Becerileri

- Kendini tanıma
- Öfke kontrolü
- Stresle baş etme becerileri
- İletişim
- “Hayır!” diyebilme becerisi
- Problem çözme becerisi

YEŞİLAY

**TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

NASIL

HAYIR

DERSİNİZ?

C YEŞİLAY

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Türk Ceza Kanunu'nda Madde Bağımlılığının Yeri

- Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişi, yirmi yıldan otuz yıla kadar hapis ile cezalandırılır.
- Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satan, satışa arz eden, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ile cezalandırılır.
- Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Okuldaki Disiplin Süreci ve Cezaları

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre;

- Tütün ve tütün mamüllerini bulunduran veya içen öğrencilere kınama,
- Sarhoşluk veren zararlı maddeleri bulunduran veya kullanan öğrencilere okuldan kısa süreli uzaklaştırma,
- Bağımlılık yapan zararlı maddeleri bulunduran veya kullanan öğrencilere okul değiştirme,
- Bağımlılık yapan zararlı maddelerin ticaretini yapan öğrencilere örgün eğitim dışına çıkarma cezaları verilir.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Kullanım olursa...

- Kullanmak suçtur.
- Denetimli serbestlik kavramı...
- Bağımlılık tedavi ve rehabilitasyon desteği gerektirir.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Tedavinin Başarısında Önemli Etkenler

1. Kişinin tedavi olmayı istemesi:

Eğer kişi tedavi olmayı kendisi istemiyorsa kimse ona zorla bıraktırmayı başaramaz.

2. Kişinin maddeyi bırakmaya kendini hazır hissetmesi:

Kişi maddeyi bıraktığı zaman alışkanlıklarını ve yaşadığı ortamı değiştirmek zorunda kalabilecektir. Kişinin tüm bunlara hazırlıklı olması gerekmektedir.

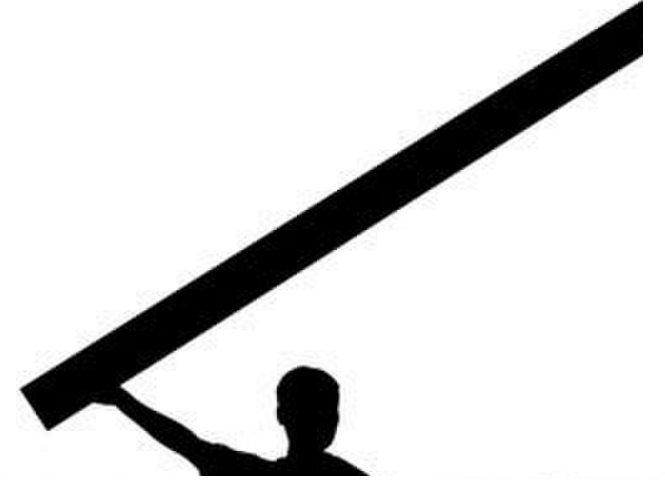
TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

Tedavinin Başarısında Önemli Etkenler

3. Kişinin doğru sosyal çevrede bulunması:

Tedavi sonrası kişinin doğru bir sosyal çevre oluşturması, daha pozitif aile ilişkileri kurması, ve yaşamını anlamlı veya zararsız etkinliklerle doldurması temiz kalma davranışının devamlılığını olumlu yönde etkileyecektir.

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

ALO 191
UYUŞTURUCU İLE
MÜCADELE HATTI

BİZ
SENİN İÇİN
BURADAYIZ

115
DANIŞMA HATTI
YEŞİLAY
DANIŞMANLIK MERKEZİ

Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM) olarak alkol, tütün, madde, bağımlılığın kurtulabilen için sana ücretsiz psikolojik ve sosyal hizmet desteği vermeye hazırız.

yesilay.org.tr   /1920yesilay

 AMATEM İSTANBUL
ALKOL VE MADDE BAĞIMLILIĞI ARAŞTIRMA TEDAVİ VE EĞİTİM MERKEZİ

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI

**TÜRKİYE
BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

TEŞEKKÜRLER

---

tbm.org.tr